

Karawancken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donatalsce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Štev. 26.

Krainburg, 1. aprila 1942.

Leto 2.

Ponesrečeno izkrncanje pri St. Nazaire Majskijeva ofenziva se je izjalovila

Potopljenih je bilo 110.600 brt. - Dva črna dneva za Roosevelta in Churchilla - Novi uspehi podmornic v bitki na Atlantiku

V nedeljo je vrhovno poveljstvo oborožene sile objavilo ponosno posebno poročilo, ki je oznanjalo nove uspehe naših podmornic v »bitki v Atlantiku«. Posebno poročilo se glasi sledeče:

Iz Führerjevega glavnega stana, dne 29. marca. V boju proti britanski in ameriški oskrbovalni plovbi, so dosegle nemške podmornice nove velike uspehe. V severnem Atlantiku in pred ameriško obalo so potopile 16 trgovskih ladij s 110.600 brt, med temi osem velikih tankerjev s skupno 93.000 brt.

Umik iz St. Nazaire

O ponesrečenem angleškem poskusu izkrncanja na francoskem atlantskem obrežju, o katerem je govora v sobotnem poročilu oborožene sile sporočilo še sledeče podrobnosti:

Dne 28. marca, takoj po polnoči, so sovražna letala v vrstičih se valih proletela prostor pri St. Nazaire in odvrгла nekaj bomb, ki niso povzročile nobene škode. Poleti so imeli očitno namen, odvrniti pozornost obrežne obrambe od morja. Še v tem, ko je protiletalsko topništvo obstreljevalo letalce, so lahke britanske pomorske bojne sile poskušale vdreti v izliv Loire, toda pomorske baterije so jih odkrile in učinkovito obstreljevale. Sovražnikov načrt je bil sestavljen po vzorcu podvzetja pri Zeebrugge v svetovni vojni, ki je bilo tudi naperjeno proti oporišču nemških podmornic in je tudi zgrešilo svoj namen. Dogodki so se odvijali z največjo brzi. Vtem ko so se bližali brzi čolni in čolni za naskok raznim točkam obale, je nek rušilec ubral smer proti vratom zatvornice. Pomorske baterije so razdelile ogenj na cilje. Preden je rušilec dosegel zatvornico, se je s strahovito eksplozijo razletel. Iz ruševin so ugotovili, da je bil to nek star ameriški rušilec, ki so ga svoječasnno z drugimi rušilci USA potom zamene odstopili britanski mornarici za oporišča; tega so sedaj natovorjenega s strelivom poslali v boj. Pod ognjem obrežnih baterij so se skoro istočasno na različ-

nih mestih zaliva potapljali torpedni in brzi čolni ter čolni za naskok.

Pri množičnem napadu je nekaterim sovražnim čolnom uspelo izkrcati čete na kopnem. Te so pa bile po takojšnjih napadih, ki so se jih udeležile skupine vseh treh delov oborožene sile, razkropljene in so zbežale v majhnih skupinah v okološke hiše, ker jim je bil povratek odrezan. Koncentrična čistilna akcija je uničila razpršene skupine, ki so se deloma strnjeno udale. V kratkem času je bil vzpostavljen mir v mestu in v pristaniškem ozemlju. Vsi napadi so bili odbiti in izkrcane sovražne čete ugonobljene.

Torpedni čolni prehajajo v napad

Zasledujoč maloštevilne edinice umikajočega se sovražnika so napravili nemški torpedni čolni pred izlivom Loire sunek za njimi in zadeli, ko se je zdanilo, na močnejšo britansko skupino, ki je čakala. Na mesto da bi se vračali britanski brzi čolni, so pripluli nemški torpedni čolni v nagli vožnji proti britanskim rušilecem, pričeli s topniškim ognjem in uvedli napad s torpedi. Čeprav se je skupina sovražnih rušilcev zameglila, je vendar nudila našim napadajočim čolnom jasn cilj in se je le deloma mogla izogniti torpedom. Doseženih je bilo pet zadetkov s torpedi. Pet močnih detonacij je zadonelo na morju, njih eksplozije so še povečale megleno steno. Pod njeno zaščito je ostanek skupine pobegnil.

Vtem ko se je vršila ta pomorska bitka, je nek drug torpedni čoln odkril brzi čoln tipa

Napadi rušilcev na sovražni konvoj

Torpedni zadetki na britansko križarko - Vojaški cilji v osrčju Moskve bombardirani - Pinci so sestrelili 27 sovjetskih letal

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 30. marca objavilo:

V ozemlju Donca smo vzhodno od Charkova v ogorčenih bojih odbili silne sovražnikove napade in pri tem uničili devet

pomorskega topniškega čolna, ki je bežal iz Loirskega izliva, otvoril ogenj nanj in se približal poškodovanemu čolnu. Prevzel je 25 ujetnikov. Da bi se udeležil bitke drugih čolnov, ki ju je zapazil, je poveljnik dal vreči konopce in z ozirom na težko ranjene Angleže, ki so se nahajali na krovu opu-

stil potopitev čolna. Ko so se naši torpedni čolni vrnili iz zmagovite bitke, so privezali britanski topniški čoln in ga privlekli v pristanišče. Razen tega čolna niso zagledali nobenega sovražnega čolna, ki bi bil utekel iz izliva St. Nazaire. Britanska skupina rušilcev je zaman čakala pred izlivom Loire.

oklopnjakov. Tudi na ostali vzhodni fronti so se ob nastopu novega hudega mraza izjalovili ponovni sovražnikovi napadi v težkih bojih, ki so povzročili nasprotniku velike izgube. Topništvo vojske je z dobrim uspehom obstreljevalo v vojni važne cilje v Leningradu in Kronstadtu. Opazili smo eksplozije in dalje časa trajajoče požare.

Finske zračne bojne sile so na karelski fronti dne 28. marca uničile več sovražnih kolon in v zračnih bojih sestrelile 27 sovjetskih letal.

V pretekli noči so nemška bojna letala bombardirala učinkovito z bolbami težkega kalibra vojaške cilje v osrčju mesta Moskve, nadalje na zgornjem teku Volge in vzhodno od Bologaja. Zadetki v polno so med drugim povzročili v oboroževalnih napravah velike požare.

Nemške podmornice so, kakor je bilo objavljeno že po posebnem poročilu, v severnem Atlantiku in pred ameriško obalo potopile 16 sovražnih trgovskih ladij s skupno 110.600 brt, med njimi osem velikih tankerjev s 73.900 brt.

Nemški rušilci so napadli sovražni konvoj, ki je plul proti Murmanku in ki je bil po poročilu vrhovnega poveljstva oborožene sile z dne 29. marca že cilj nemških zračnih napadov. S topniškimi in torpednimi zadetki so potopili neko veliko prevozno ladjo z 10.000 brt, ki je plula iz New Yorka s tovorom oklopnjakov in municije. Preživele tega parnika kakor tudi nekega po zračnem brodivju potopljenega parnika smo vzeli na krov. Ko se je zgodilo, se je

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Indija in Cripps

Sel smrtnega sovražnika Indijcev

Odkar je Japonska posegla vmes, je postal indijski problem za britanske državniške zelo aktualen. Neustavljivo se približuje čete japonskega cesarja mejam indijske dežele, in ogromen uspeh poziva, ki ga je izdal Subhastha Chandra Bose, je še pripomogel, da je nervoznost v Londonu in Delhiju priklopela do vrha. Pod pritiskom razmer se je moral Churchill hočeš nočeš, odločiti, da se je izjavil o Indiji. Mimo tega je poslal v Indijo Strafforda Crippsa z nalogo, naj z voditelji indijskega naroda natančno pretresa bodoči položaj Indije in zlasti vojaške razmere v tej štiri in pol milijonov kvadratnih kilometrov veliki deželi.

Odlučilnega pomena je, kako bo Indija reagirala na Crippsov obisk. Nihče se ne more čuditi, da indijski narod nobenemu Churchillovemu načrtu ne zaupa. Sedanji angleški ministrski predsednik je bil že od nekdanj smrtni sovražnik Indije, ki je trdovratno pobjal vsak poskus, da bi se Indiji dovolila samostojnost tudi v najmanjšem obsegu. Ko so uvedli v letu 1935. novo ustavo, ki v resnici nima nobenega pomena, so bili vsi ljudski krogi ogorčeni zaradi diktatorskih pravic britanskih guvernerjev, ki so jih splošno imenovali britanske stražne pse. Pa že ta ustava iz leta 1935. je bila gospodu Churchillju preveč. Kajti zaradi nje ni le grdil indijskega naroda, ampak je grajal celo svoje lastne tovariše. Leta 1935. je Churchill izjavil v spodnji zbornici, da bi bila podelitev dominionskega statuta Indiji velik zločin. Zdi se pa, da je potek te »mikavne« vojne sedaj vendarle spametoval tega katastrofalnega politika. V poslednjem trenutku naj sedaj Mr. Cripps ustvari v Indiji ozračje zaupanja, ki ga je znal njegov naročilodajalec skozi desetletja preprediti. Vsem je še prav dobro v spominu, kako se je Churchill razsrdil, ko se je podkralj lord Irwin prisrčno zabaval z »nagim fakirjem« — mišljen je bil Gandhi — in ž njim celo sklenil pogodbo. Dne 6. aprila 1937. l. je Churchill v angleškem časopisu »Evening Standard« označil Pandita Nehru-a kot komunist in revolucionarja. Danes pa naj Cripps z njim kuje načrte za bodočnost Indije. Crippsa imajo v ostalem za Nehruvega posebnega prijatelja, saj je bil tudi ob priliki zadnjega svojega obiska v Indiji njegov gost.

V Indiji so nekateri krogi še vedno prepričani, da je mogoč sporazum med Indijo in Anglijo. Tem krogom pa ni pripisovati posebnega pomena. Večinoma so to ljudje, ki jim je njihovo čustveno stališče važnejše od interesov njihove domovine. Britanska propaganda je že od nekdanj poskrbela za to, da Indije na zunaj nikdar ni prikazala kot enotno tvorbo. Starega britanskega načela »divide et impera« niso nikjer uporabljali s tako veliko umetniško spretnostjo kakor ravno v Indiji. Z vsemi sredstvi so podpihovali nasprotje med Indijci in mohamedanci. Že v šolah so učili mlade generacije, da med tema dvema verama ni mirnega sožitja. Danes se ponša Anglija z velikim zadoščanjem, da Indija ne le nudi plemski razstrgano sliko, ampak da ima tudi ogromno število nepismenih ljudi. Za te razmere pa ni odgovoren nihče drugi nego Anglija. Zanimivo pa je, da ti argumenti takoj izginejo, kadar gre za to, da bi Indija podpirala Veliko Britanijo ali kadar je potrebno braniti deželo. Velika masa naroda nikdar ni istih misli kakor neki krogi, ki se od Crippsove misije nadejajo koristi za Indijo.

Churchillova „mikavna“ vojna

F. H. Biti sedaj ameriški predsednik ali britanski ministrski predsednik menda ni baš prijetno. Stvari se odvijajo čisto drugače, kakor so si mislili v Londonu in Washingtonu. Namesto da bi Amerika prinesla pomoč, je zdaj sama potrebna pomoči, ko nemške podmornice lahko brez težave operirajo v ameriških vodovjih in ladjo za ladjo pošiljajo na dno morja. — Zadnji dnevi so bili sedaj zopet posebno črni za britansko-ameriško strategijo. Japonci so si dovolili zasedi Andamanske otoke in s tem prvokrat napraviti sunek v indijski prostor. Toda gotovo ne bo ostalo pri tem prvem koraku. Vtem pa napredujejo operacije na drugih vzhodnoazijskih frontah in vedno ožji ter močnejši postaja obroč, ki ga japonska oborožena sila in mornarica vijeta okrog Avstralije. Japonska je zavojevala ozemlje, ki je daleko večje od matične dežele in ki vsebuje tudi veliko več talnih zakladov nego ona in dosedanje pridobitve v Koreji, Mandžukuo in Formozu. Kako pa ta premena posesti že danes učinkuje na vojskovanje in na usmeritev sovražnih dežel, se vidi iz klica na pomoč od strani kanadskega municijskega ministra: »Ce ne dobimo olja in gumija, bomo vojno iz-

gubili.« — Se preden je ta klic na pomoč popolnoma zamrl, so že nemške podmornice lahko javile nov uspeh, da so namreč v ameriških vodovjih zopet potopile 110.600 brt trgovskega ladijskega prostora. To puščanje krvi pa se nevdržno nadaljuje in razblinili so se vsi upi, ki so jih na oni strani Oceana stavili na zimo in pomlad. Popolnoma razumemo, da plutokrati s strahom pričakujejo prihodnje mesece. — Medtem se je Churchill, da ustreže željam svojega zavezništva v Kremlju, že odločil, da starta ofenzivo na francoski atlantski obali. Toda St. Nazaire pomeni ravnotako poraz, kakor vsa druga podvzetja. Tokrat ne morejo govoriti o kakšnem zmagovitem umiku, ker so izkrcane čete bile ali ugonobljene ali ujele, druge pa niti niso mogle stopiti na evropsko celino. Bilanca je pretresljiva. London do danes še ni imel poguma, da bi povedal britanskemu ljudstvu resnico in govori samo kakor o naglem zamahu o tem, kar bi naj postalo veliko podvzetje. Kjer stoje nemški vojniki, ni prostora za nobenega Britanca, kjer operirajo nemške podmornice, se ne sme pokazati nobena britanska ali ameriška ladja; nemške bojne sile pa bodo znale sovražnika poiskati tudi tam, kjer se čuti varnega.

»Usoda osi je usoda Bolgarske«

Ministrski predsednik Filov je govoril - Razmerje Bolgarska-Turčija

Iz pozivov, ki jih je izdal veliki narodni vodja Subhastha Chandra Bose, izhaja, da bi Nemčija, Italija in Japonska rade videle, ko bi bila Indija osvobojena britanskega jarma, in da z veliko simpatijo spremljajo borbo indijskega naroda za svobodo.

Indijci vedo prav dobro, da so njihovi voditelji zamudili marsikatero priložnost. Le Subhastha Chandra Bose je vedno zavzemal stališče, da se Indija in Anglija ne moreta zediniti. Bil je dovolj daljnoviden, da je spoznal razplet reči. Na svojem potovanju po Evropi mi je vedno poudarjal, da Indija nima pričakovati posebnih uslužnosti niti od konservativcev niti od Labour Party. Ravno v času, ko je bila Labour Party na krmilu, so v Indiji posebno strogo vladali. Če bodo kljub temu sedaj nekateri politiki Crippsu šli na roko, se bo na koncu vendarle uveljavila Bosejeva politika. Kajti oba njegova manifesta sta zbudila v Indiji velikansko navdušenje. Zadostovala sta že sama, da sta napotila Churchilla k reviziji njegove dosednje indijske politike. Svet se bo na podlagi prihodnjih dogodkov prepričal, kako pravilna je bila Bosejeva politična smer.

Habibur Rahman, Delhi

Napadi rušilcev na sovražni konvoj

(Nadaljevanje s 1. strani.)

vnela pomorska bitka z močnejšimi sovražnimi stražnimi bojnimi silami, ki so obstojale iz križark in rušilcev. Na neki britanski križarki razreda Stäute smo dosegli torpedni zadetek, njega učinek pa v snežnem viharju nismo mogli opazovati. V teški bitki smo izgubili enega rušilca. Velik del njegove posadke so rešili drugi nemški rušilci potem, ko so v topniški bitki potisnili neko sovražno skupino rušilcev nazaj.

V severni Afriki obojestransko izvidniško delovanje.

Pred francosko zapadno obalo je neko nemško bojno letilo dne 28. marca potopilo nek nadaljnji britanski brzi čoln.

Po britanskem zračnem napadu na Lübeck, o katerem je bilo govora v včerajšnjem poročilu oborožene sile, so bile v prvi vrsti zadete stanovajske četrti. Civilno prebivalstvo je imelo močnejše izgube. Pri poletih poamičnih britanskih bombnikov v pretekli noči nad nizozemsko obrežje sta bili streljeni dve sovražni letali.

Pri napadih na britanski amerikanko trgovsko plovbo v severnem Atlantiku se je posebno odlikovala podmornica pod vodstvom mornariškega Oberleutnanta Itesa.

Sovjeti severovzhodno od Taganroga vrženi nazaj

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je 27. marca objavilo:

Na polotoku Kerču so nemške in romunske čete odbile v več valovih izvedene sovražnikove napade in pri tem uničile 12 oklopnjakov.

Severovzhodno od Taganroga smo v protinapadu vrgli močnejše sile Sovjetov pod težkimi izgubami nazaj na izhodne položaje. Na več mestih srednjega in severnega frontnega odseka je imel sovražnik pri ponovitvi svojih brezuspešnih napadov prav tako visoke izgube. Naši lastni krajevni napadi so privedli do nadaljnjih uspehov.

Zračno orožje je razpršilo zbiranja sovražnikovih oklopnjakov na polotoku Kerču in samo v srednjem frontnem odseku razdejal 19 sovjetskih transportnih vlakov.

Rheinisch-westfälische 253. Infanterie-division je v tedne trajajočih, najtrših obrambnih bojih odbila deloma po oklopnjakih podprte sovražnikove napade in uničila maso več sovjetskih divizij.

V severni Afriki je bila pri zračnih napadih na tobruško pristanišče poškodovana srednjevelika trgovska ladja. Puščavska železnica v severnem Egiptu je bila v pretekli noči po polnih bombnih zadetkih na več mestih prekinjena in pri tem uničen britanski transportni vlak.

Na Malti so nemške bojne letalske sile s posebnim uspehom nadaljevale napade na sovražne ladje v pristanišču la Valetta in v zalivu Marsa-Scirocco. Bombe težkega kalibra so zadele neko križarko in pet velikih trgovskih ladij, od katerih so se štiri vnele. Nadaljnje bombne zadetke smo dosegli na tankih olja, dokih, vojašnicah in postojankah protiletalskih topov.

V Sredozemskem morju je neka nemška podmornica zasledovala britanski konvoj, iz katerega — kakor smo javili v včerajšnjem poročilu vrhovnega poveljstva — sta bila že potopljena en rušilec in en parnik, in potopila s torpednim zadetkom petrolejsko ladjo s 4000 brt.

Sofija, 31. marca. Kakor poroča bolgarska poročevalna agencija Bulga, je imel v soboto ob zaključku tretjega zasedanja parlamenta ministrski predsednik Filov govor, v katerem je izrazil krepleto prepričanje, da bodo osni sili in njuni zavezniki izvojevali končno zmago. Filov je med drugim izjavil, da je pot Bolgaske končoveljavno določena, da je njena usoda nerazvezno združena z usodo njenih velikih zaveznikov. Uspeha in napredka Bolgarske ni mogoče zamisliti brez okvira tega novega evropskega občestva, ki ga danes s tako ogromnimi napori na vseh bojiščih ustvarjajo v interesu vseh evropskih narodov in v interesu novega in pravičnega reda v Evropi. Prvi pogoj k ustvaritvi tega novega reda je uničenje boljševizma, ki je za vse čase pomečnil največjo nevarnost za Evropo in njeno večstoletno civilizacijo. Bolgarija ni brezbrizna napram tej borbi, ki se odigrava za usodo Evrope. V Bolgarski ima vsakdo jasno prepričanje, da zavisi svoboda in neodvisnost dežele popolnoma od izida te vojne. Ministrski predsednik Filov je zatrjeval, da brez podpore in prijateljske pomoči posebno plemenitega nemškega naroda se nikoli ne bi bilo moglo uresničiti zedinjenje Bolgarije. »Mi se nahajamo danes v vojnem stanju, zato je naša dolžnost, da smo vsi pripravljene k alarmu, da mo-

Zračno orožje je imelo uspehe na Severnem rtiču

Poškodovani so bili rušilec in 4 trgovske ladje. - Razpršena zbiranja oklopnjakov

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 25. marca objavilo:

Na polotoku Kerču so nemška bojna letala razbila sovražnikova zbiranja oklopnjakov. Pri zračnih napadih na pristaniško ozemlje pri Novorosijskem smo dosegli bombne zadetke na dveh trgovskih ladjah in na železniških napravah. V kotlini Donca so nemške in romunske čete na nekaterih mestih odbile močne sovražnikove napade. Tudi na različnih mestih vzhodne fronte je sovražnik nadaljeval svoje brezuspešne napade. V trdih obrambnih bojih smo sovražniku zopet prizadejali visoke krvave izgube.

Na morju pri Severnem rtiču je zračno brodovje poškodovalo z bombnimi zadetki neki rušilec in štiri trgovske ladje iz močno zavarovanega konvoja. Murman-

sko pristanišče smo bombardirali podnevi in ponoči.

V Severni Afriki se vrši obojestransko izvidniško delovanje. Uspešni zračni napadi so bili naperjeni proti trdnjavi in pristanišču v Tobruku kakor tudi proti britanskim kolonom avtomobilov in šotoriščem.

Na Malti smo pred vsem bombardirali državno ladjedelnico v La Valetti.

Na obrežju Kanalskega preliva so nemški lovci iz neke sovražne skupine sestrelili sedem lovskih letal. Zapadno od St. Nazaire so bojna letala podnevi in v nizkem poletu potopila nek britanski brzi čoln.

Britanski bombniki so v zadnji noči napadli nekaj krajev na severnem nemškem obrežju, pred vsem mesto Lübeck. Civilno prebivalstvo je imelo nekaj izgub. Nočni lovci, protiletalsko topništvo in mornariško topništvo so sestrelili dvanajst napadajočih bombnikov.

Zračne napade na letališča otoka Malte in na mornariške ladjedelnice ter pristaniške naprave v La Valetti smo nadaljevali podnevi in ponoči.

Na britanskem južnem in vzhodnem obrežju so bojna letala bombardirala podnevi dve pristanišči; dve trgovski ladji sta bili poškodovani.

Kakor je bilo objavljeno že v posebnem poročilu so angleške pomorske sile poskušale v noči na 28. marec izkreati čete v izlivu reke Loire, da bi napadle oporišče podmornic St. Nazaire in razdejale pristaniško zatvornico. V ognju nemških pomorskih baterij je zletel v zrak še prej, nego je dosegel svoj cilj, nek stari ameriški rušilec, ki je bil natovorjen z razstrelnimi snovmi in ki bi se naj zaletel v vrata zatvornice. Pomorsko topništvo je tudi uničilo ali težko poškodovalo maso sovražnih brzih čolnov in čolnov za naskok.

Sile, ki jih je sovražnik mogel izkreati so čete vseh delov oborožene sile ugonobile že pri poskusu napasti ladjedelnico in vdreti v mesto.

Po doslej došlih poročilih so bili uničeni en sovražnikov rušilec, devet sovražnikovih brzih čolnov in štiri sovražnikovi torpedni čolni. Poleg visokih krvavih izgub je sovražnik pustil v naših rokah nad 100 ujetnikov. Na nemški strani niso izgubili niti enega vojnega vozila. Tudi ni nastala nobena škoda v oporišču vojnih podmornic.

Ko se je zdanilo, so nemški torpedni čolni napadli močnejšo britansko skupino rušilcev, ki je prekinila boj, ko je dobila več zadetkov.

Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili pet letal iz slabše skupine britanskih bombnikov, ki je v zadnji noči priletela nad severnonemški zaliv in do zasedenega nizozemskega obrežja. Motilni poleti so poedina britanska letala dovedla v obrežno ozemlje Vzhodnega morja in nad južno Nemčijo.

ZRCALO ČASA

V procesu proti povzročitelju atentata na poslanika pl. Papena v Ankari se bo pred sodiščem zagovarjalo sedem obtoženec, trije v Turčiji naturalizirani mohamedanci, trije državljani sovjetske unije in en pripadnik prejšnje jugoslovanske države.

Na francoskega časnika in politika Marcela Deata, ki je šef nacionalnega ljudskega združenja, so poskusili nov atentat, ko je govoril v veliki gledališki dvorani v Parizu. Med govorom je neki mož iz publike vrgel bombo z gorečo vžigalno vrvico na Deata. Toda bomba se je odbila in padla na tla ter se je posrečilo napraviti jo neškodljivo.

Organizacije francoskega tiska so ustanovile v Vichy. Namestnik ministrskega predsednika admiral Darlan je imel nagovor na glavne urednike in direktorje francoskega tiska. Maršal Petain je sprejel delegacijo časnika, ki jo je vodil Francois-Poncet.

Šef italijanskega generalnega štaba armijske general Cavallero se je po štiridnevem bivanju v Budimpešti povrnil v Italijo.

Skupna tonaža od začetka januarja do danes po italijanskih podmornicah vzdolž ameriškega atlantskega obrežja potopljene ladijskega prostora je narasla na 114.000 brt.

Norveško notranje ministrstvo je sklenilo 50 osebam odvzeti norveško državljanstvo. Med temi se nahajajo osebe, ki so pobegnile na Angleško: državni minister Nyggardsvold, prejšnji predsednik stortinga Hambro, kakor tudi emigrant Koht (zunanji minister), Ljungberg (minister za državno obrambo), Torp (finančni minister), Wold (pravosodni minister) in Ystgaard (kmetijski minister). Imovina vseh onih, ki jim je odvzeto državljanstvo, zapade v korist državne blagajne.

Španski zunanji minister je izjavil, da se mora vprašanje Gibraltarja urediti. Španija je odločena, da izkoristi kakšno nudečo se možnost, da vrne ta kos zemlje zopet v špansko občestvo.

Cripps se po poročilih radia USA iz Norvega Delhija pri svojih pogajanjih v Indiji poslužuje faktike, da cepi različne skupine in kaste indijskega naroda. Znanstveniki jejo nasprotje med Indijci in mohamedanci. Crippsova prizadevanja merijo nato, da bi iz Indije napravil dva dominijona, ako ne bodo vse skupine soglasno sprejele predloga, ki ga je prinesel s seboj od britanske vlade.

V Camberri so uradno objavili, da je izjemno stanje, ki je obstajalo dosedaj samo v nekaterih obrežnih ozemljih, razširjeno na vso severno Avstralijo. S tem bo ozemlje, ki se ga ta uredba tiče, postavljeno pod poveljstvo vojaške oblasti.

Predsednik republike Sirije je, kakor pravijo, v spora. mu z de Gaullovimi oblastmi poveril večje vsote iz državnega zaklada.

Generalni tajnik lige za neodvisnost Indije v Bangkoku je sporočil, da so na sestanku voditeljev pokreta za neodvisnost Indije izvolili Subhastha Chandra Boseja za vrhovnega voditelja lige za neodvisnost Indije in svobodne indijske armade. Za njegovega namestnika je določen vodja pokreta za neodvisnost Indije na Japonskem Rash Behari Boze.

Italijanski medicinski institut v Rimu je ustanovil štipendije za romunske medicince, Gre za štiri štipendije, ki nudijo romunskim zdravnikom možnost znanstvenega izpopolnjevanja.

Pristojne italijanske vojaške oblasti objavljajo dosedanje uspehe italijankega zračnega orožja v 21 mesecih vojne. Po tem poročilu so italijanski letalci uničili skupno 2310 sovražnih strojev. Ti uradni podatki vsebujejo samo resnične odstrele, ki so zabeleženi v poročilih italijanske oborožene sile.

Oblasti v Egiptu so izsledile nekaj komunističnih celic, ki so delovale v zvezi s komunisti iz Palestine.

V zadnjih dneh so inozemske agenture raznašale celo vrsto alarmantnih vesti, da se zbira v nemško-bolgarske čete na turški meji. Sedaj mora celo Reuter demantirati ta fantastična poročila.

Prejšnjo angleško naselbino v Kantonu so slovesno izročili narodni vladi v Nankingu.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH, Klagenfurt. - Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. - Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann, Zuzelt ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

Tajinstvena Nova Gvineja

Japonci na dosedaj še neprehojenih stezah

Danes je označba »terra incognita« — nepoznana dežela — s katero so označevali zemljepisci preteklosti svojo nepoučenost o nekem gotovem ozemlju, skoraj popolnoma izgubila z zemljevidov.

Kljub temu imamo še vedno nekaj pokrajin, ki zaslužijo to oznako, in med njimi zavzemajo posebno mesto neka ozemlja po japonskih izkrcanjih tako aktualnega otoka Nove Gvineje.

Prav res so morali raziskovalci Nove Gvineje streti morsikateri trdi oreh. To tako razsežno ozemlje, ki ga prekinjajo visoke gore in silna močvirja, čigar pragozd se zdi skoraj neprehojen, je tako težko prečkati, da so samo obrežne pokrajine in nekateri rečni toki res dobro znani. Drugi vzroki tega so v nezdravi klimi in nizkem civilizatoričnem stanju domačinov.

S svojo dolžino 2398 kilometrov — kar odgovarja približno razdalji med Parizom in Moskvo in širino 660 km spada Nova Gvineja med največje otoke na svetu. S svojo površino 831.670 kvadratnih kilometrov je več kot poldrugokrat večja od Francije, na njej pa živi samo 900.000 domačinov in 5000 belcev. To odgovarja približno enemu prebivalcu na kvadratni kilometer.

Mislili bi, da je bila tako malo znana dežela odkrita šele v novejši dobi. Temu pa ni tako. Prvi, ki se je približal Novi Gvineji, je bil l. 1511. Portugalec Antonio Abreu. Prav za prav je odkril otok potem 15 let pozneje Jorge de Meneses. In Inigo Ortiz de Retez je bil tisti, ki je dal otoku l. 1545. ime Nueva Guinea, in sicer radi barve domačinov, ki so se mu zdeli bolj črni, kakor oni v Afrikanski-Gvineji.

Dolgo časa so mislili, da obstoja med Avstralijo in Novo Gvinejo kopna zveza in šele 1770. je James Cook s tem, da je otok objadral, dokazal insularni karakter tega ozemlja.

Koncem 18. stoletja so se pričela velika raziskovalna potovanja v Pacifiku. Nemci, Nizozemci, Rusi in Britanci ter Francozi so obiskali Novo Gvinejo, raziskali obalo, sledili rečnim tokom in študirali favno in floro.

Končno so si dali Nizozemci, ki so bili že posestniki sosednjih otokov, po sultanu iz Tidore prepisati zapadni del Nove Gvineje. Anglija se je polastila jugovzhodnega dela, medtem ko je Nemčija vladala severovzhodu otoka in temu ozemlju dala ime »Kaiser-Wilhelms-Land«.

Zdi se, kar se pa ne da popolnoma kontrolirati, da so n. otoku tri vzporedna, od severozapada proti jugovzhodu potekajoča gorovja, katerih najvišji grebeni dosega 5000 metrsko mejo.

Radi bližine ekvatorja, Evropejci le težko prenašajo klimo na otoku. Žgočo trajno vročino spremlja prav tako trajna, nezdrava vlaga. Februar je najbolj vroči, junij pa najbolj mrzli mesec. Seveda je to čisto relativen pojem mraza, ki pozna 25° povprečne temperature nad ničlo.

Prebivalci na otoku spadajo k Papuam. V nasprotju s tako znamenitimi prebivalci otokov v Južnem morju, se večina prebivalcev na Novi Gvineji odlikujejo z izrazito grдостjo, pri čemer žene še prekašajo v ostudnosti na sebi že itak malo lepe može.

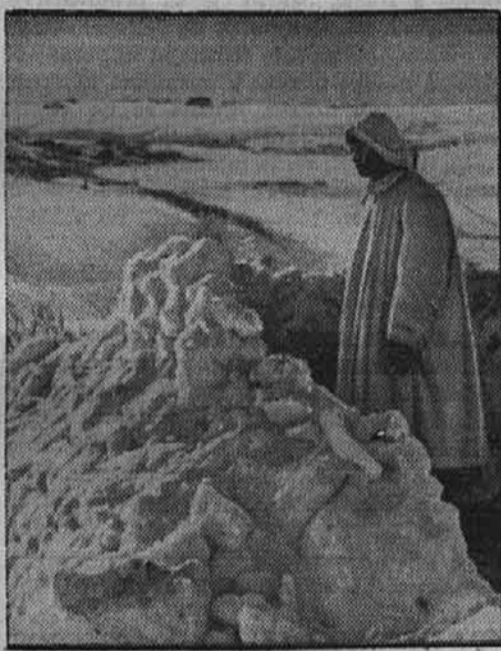
Oni med njimi, ki živijo v notranjosti otoka in tako nimajo nobenega stika z Evropejci, nam predstavljajo pač najbolj primitivno tega kar imamo na zemlji. Praktično živijo še v kamni dobi. Kovin ne poznajo. Ni jim znana tako stara umetnost tkanja in tudi ne znajo izdelovati piskrov. Tako se hranijo skoro izključno s kokosovimi orehi, ribami, školjkami in z neko vrsto divjih prašičev, ki tam živi.

Čeprav slabotni in radi svoje osamelosti precej degenerirani, so ti narodi vendar precej bojevit. Z puščicami in gorjačami bijejo vaščani med seboj dostikrat krvave, ogorčene boje. Največji junak teh bojnikov je oni, ki more svojo kočjo okrasiti z največjim številom glav premaganih sovražnikov. Zdi se pa, da je ljudožrstvo v onih krajih zelo redko.

Čim dalje prodiramo v gorate kraje, tem bolj primitivno postaja življenje teh zgodovinskih ljudi. Med njimi so se našla celo čisto prava pigmejska plemena.

Nadalje so odkrili v močvirjih in barjih, ki sledijo za Dyke-Ackland-Bai, neko pleme, ki se imenuje Agaiambos. Pripadniki tega naroda imajo svojevrstne, rokam podobne noge s pahljčačasto razprtimi prsti, med katerimi so nastavki plavalne kožice.

Ali gre tu za preostanke kakšne na pol povodne (akvatične) človeške rase ali je pa to svojevrstna prilagoditev na življenjske prilike, dosedaj še niso mogli dognati.

V ledenem gradu opazovališča
Od tukaj ima straža dober pregled čez strano pokrajino.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter)

Nasilje proti Iranu

Slikovita mestna vrata iranskega glavnega mesta Teherana s karakterističnimi »pasanti«, velblodi in dromedarji. Tukaj gospodarijo sedaj vsled zločinske angleške politike boljševiške trume in komisariji GPU.

(Atlantic, M.)

»Mašenje« v prav peklenstem tempu

Nemški metalci granat odvarjajo zaporni ogenj. Izstrelak za izstrelkom gre iz cevi. Moštvo pravi basanju »mašenje« (»Stöpseln«), ker morajo metalce granat polniti od spredaj.

(PK. Aufnahme: Kriegsberichter Schmidt, Atl. M.)

Iz življenja in sveta

Pozornost vzbujajoče cene so dosegli pri neki dražbi poštnih znamk v Parizu. Dve karminastordeči vrednosti za en frank iz leta 1849. oz. 1853. je kupil neki ljubitelj za 70.000 oz. 225.000 frankov.

Ko je neki kmet v bližini Prerau-a (Moravska) z dvema konjema oral svojo njivo, je nenadoma začutil, da se mu umika zem-

da definirati, predno so se mi vsled solidnega kašlja zasolžile oči.

Se nikoli si nisem dosti domišljjal o mojem zemljepisnem znanju in to iz tehtnih vzrokov. Toda odkar sem doživel ta mali intermezzo, si upam nositi mojo glavo zopet za nekoliko centimetrov višje. — To se je zgodilo v letu gospodovem 1941., 18. dne meseca julija med Spittalom in Villachom, pri rogajočem se šumljanju nespoznanega Drave.

Erich Heider.

Čudaški gospod

H. Willumson

»Kaj — ti ga poznaš? — do pa je?«
»To je mladi Berg — od Berg in sinovi, saj veš.«
»On mi ugaja, Karla. Moram ti priznati, zaljubljen sem vanj. In Mettelse in Metka prav tako. Glej, glej, ti ga poznaš! Karla, ali bi mi naredila majhno uslugo in mi ga predstavila?«
»Ne, Marta, tega nočem. On ni za tebe. To poznanstvo bi te samo razočaralo.«
»Ti ga hočeš najbrž imeti sama za sebe?«
»Ne, tudi zame ne.«
»Toda — saj je vendar vesel, najsijajnejši dečko v mestu!«
»V tem imaš prav. Toda niti počenega groša ne dam na to! In svetujem ti, da opustiš misel na njega.«
»Zakaj neki?«
»Marta, nekaj ni pri njem v redu, on je čudak.«
»Kako?«
»Nikoli nisem doživela tovrstnega moža,

lja izpod nog. Preden se je prav zavedel, se je že pogreznil s plugom in konji vred v zemljo. Samo z veliko težavo so mogli kmetje, ki so prihiteli, rešiti kmeta in njegove konje. Tla pogreznjene njive raziskuje sedaj posebna komisija.

Za volanom nekega mrtvaškega voza je vozača med pogrebom pri Turinu zadela srčna kap in je umrl. Nekemu strežniku, ki je sedel poleg njega, se je posrečilo voz ustaviti.

in želim in upam, da nikoli več ne bom srečala njemu enakega.«

»Torej — jaz sem čisto iz sebe! Popolnoma! Kaj je prav za prav s tem možem?«
»Ne morem ti reči. O čem takem se ne govori.«

»Toda ti — meni! — povej mi!«
»Neprijetno mi je o tem govoriti. In če gre potem skozi vse mesto?«

»Karla, ali sva prijateljici? In mar si ne zaupave vsega?«

»Da, toda...«

»Torej, povej vendar.«

»Prav. Pripovedovala ti bom — da te posvarim. Toda, ali mi tudi obljubiš, da ne boš dala naprej?«

»Živa duša ne bo zvedela besedice. Obljubljam ti, Karla. Molčim kakor grob.«

»Bila sem z njim skupaj na nekem večeru. Na plesu jadranskega kluba. Bilo je v juniju. 25. junija. Nepretrgoma sva skupaj plesala. In bilo je zelo — torej zelo toplo. In potem me je po plesu spremlil domov — in našla sva krasno klop, skrito za španskim bezgom. Mesec je plaval nad vodo in valovi so klekotaje udarjali ob kamne na obrežju. Kratko rečeno — polno razpoloženja!«

»In v njegovi družbi! Ti srečnica!«

»Srečnica? To naj reče tisti, ki ni bil nikoli deležen takega ravnjanja!«

»Kako?«

»Nenormalen je!«

»Nemogoče!«

»Ne vem drugače, kako hočeš ti to razložiti — sedela sva dve in pol ure in niti ni poskusil me vsaj poljubiti!«

Mosel, Elbe, Donava ali Drava

Bilo je v Salzburg-Villach-»Ekspresu«, oddelek 3. razreda. Ljubavni parček v kotu je imel svetle oči in se je sedaj — koncem Tauertunela — le nerad razmaknil. Oni mali gospod s plešo in zlatim zobom je lahko smrčal, in debela muha v mreži za prtljago je pravkar napravila brezhiben looping. K vsemu temu se je smehljalo sonce z neba, medtem ko je nekaj belih oblakov jadrало proti vzhodu. Vladal je pokojen mir, ki je bil v Obervellachu burno prekinjen po navalu novih potnikov. Mali zlatozob je godrnjal in mežikal z očmi, med tem ko sem moral jaz pritegniti moje potovalno stojalo, kajti tri dame, katerih rožnata ličeca so že vidno obledela, so se stokajoč spustile poleg in meni nasproti v lesene blazine. Ako bi imel sedaj strupen jezik, bi k temu pripomnil, da so bile takozvane »boljše« dame, kar sem sklepal po tem, da so se trudile zelo izbrano in olikano govoriti in rabile parfum, ki je najbrž sestojal iz mešanice »Soir de Paris« in »Eau de Cologne Russe«. Debela muha se je čutila s tem očividno izpodbujeno, kajti drugače si nisem znal razložiti drznih navpičnih spiral in krogov, ki jih je kmalu zatem izvajala v bližini tal.

Po Spittalu so menda moje tri sopotnice končno odkrile lepoto koroške dežele, kajti nenadoma so prenehale govoriti o teti Emmi in stricu Gustavu, čeprav bi imel pravico zvedeti, kaj je pravzaprav stric Gustav ukrenil proti svojemu protinu. Lepa bralka in štastiti bralec, Vi gotovo veste, da pelje

tukaj železnica vzdolž Drave; jaz se pa takrat nisem takoj spomnil imena, kar je v toliko imelo nekaj dobrega na sebi, ker Vam drugače ne bi mogel pripovedovati te smešne zgodbe, ki ima to prednost, da je do zadnje pičice resnična.

Kratko in malo, moja leva soseda me je nenadoma vprašala, ali vem, kakšna reka da je to? Obžalujoče sem skomizgnil z rameni in moj mili vis-a-vis se je razmišljaje zastrmel v valove. Zlonosen odmor! Celo debela muha je po posrečenem vzponu tiho sedela na okenskem jermenu. — »Najbrž bo Mosel«, je končno vzdihnila dama. — »Kako, prosim?« sem vprašal, ker sem mislil, da sem slabo slišal. »Mosel«, je še enkrat rekla s poudarkom! Še predno sem pa to v nebo vpijočo traparijo popolnoma prebavil, je menila starejša očitajoč: »Toda dete, kako le prideš na Mosel, to mora biti naravno Elbe. Kajne?« se je obrnila k meni. Ne domnevam po krivem, da sem v tem trenutku naredil strašno duhovit obraz; kajti ko je tretja dama opazila moj lahko base-dovični izraz, j. nežno zardela in rekla: »Mi smo vendar v Avstriji in radi tega more to biti edino le Donau!« — Meni je mrzli nožni znoj stopil na čelo in z zameglenim pogledom sem ravno še videl, kako se je debeli brenčač dvignil s kavalirnim štartom, z mnogo premajhnim zaletom prešel v strm zavoj in treščil na tla ter bil potem pod škornjem majhnega plešastega gospoda z zlatim zobom razmazan v neka, kar se ne

Evropa na lastnih nogah

Napisal Herbert Badke, državni tajnik v ministrstvu za prehrano in kmetijstvo

Od jeseni leta 1939. je prehrana Evropskega kontinenta bistveno navezana sama nase. Vse, kar se je nabavljalo prej iz prekomorja, mora kontinent sedaj sam prigrisporariti. Evropsko kmetijstvo stoji torej danes zopet pred odločitvami načelnega pomena. Kontinent si more biti danes svest tega, da je minul čas priostrelega mednarodnega deljenja dela, da se mora danes zopet spomniti vsaka država svoje lastne moči. Ta preudarjanja so mogoče marsikateremu evropskemu državljanu tuja. Stoletje najtesnejše povezanosti z angleškim sistemom proste trgovine je dalo kontinentalnemu kmetijstvu žig, postalo je v naraščajoči meri odvisno od uvoza; Belgija je na primer postala prav tako odvisna od uvoza žitaric kakor Francija, ki je brez notranje potrebe zanamarila svoje poljedelstvo. Da pri tem stališču tudi velikih rezerv balkanskih dežel niso odprli, je samo preveč razumljivo.

Prva svetovna vojna je pokazala, kam vodi ta delitev dela. Nobena dežela ni mogla tega tako močno občutiti kakor Nemčija, pa tudi nobena dežela ni tako pravilno uvidela njenih posledic kakor Tretji Reich. Vsled tega je nemško poljedelstvo s svojo pridelovalno bitko opravilo pionirsko delo, katerega vrednost se kaže danes, v vojni. Ako Nemčije danes ne more raniti britanska blokada, ako je mogla to zimo celo v stiski se nahajajočim narodom na kontinentu dovažati žita, potem to jasno dokazuje, s kako velikanskimi koraki je medtem napredovala kmetijska kapaciteta.

Ta nemški primer je postal usmerjajoč za kontinent. Dejstvo je, da Evropa nikakor ni tako revna, kakor so to hoteli vedno prikazati, resnično razpolaga še z številnimi možnostmi zavarovanja lastne prehrane. K temu bo enkrat prispevala še razširitev kulturne površine, dalje povišanje površinskega donosa in intenziviranje pridelovanja sadežev, končno možnost zmanjšanja izgub pri žetvi. V tem hranilnem prostoru bodo imele oranice povišan pomen, kajti dobavljajo neposredno hraniva, kot na primer žito, krompir in sočivje, medtem ko prispevajo travniki samo posredno k prehrani, toda prinašajo s sabo vendar občutne požlahtnjevalne izgube. Te znašajo pri mlečni proizvodnji 50 odstotkov, pri mesu 70 do 75 odstotkov in pri produkciji jaje celo 90 odstotkov. Čim večji je delež živalske proizvodnje na povprečni prehrani kontinenta, tem večje morajo biti tudi površine tal, ki so potrebne za zagotovitev samooskrbe. Tem bolj bi se pa morale udomačiti mestni red v racioniranju prehranjevalnih dobrin od rastlinskih do živalskih proizvodov. To načelo ima evropsko veljavo.

Ako enkrat preiščemo na podlagi statistik posameznih držav možnosti kontinentalne samooskrbe, se pokaže, da razpoložljivi prehranjevalni prostor (na podlagi nemškega donosnega standarda) popolnoma zadostuje, da v slučaju potrebe stori kontinent za popolnoma neodvisnega od vsakega dovoza. Institut za raziskovanje gospodarstva je izračunal, da se v kontinentalni Evropi more prehraniti nič manj, kakor 460 milijonov ljudi, medtem ko jih sedaj živi tu samo 343 milijonov. To dejstvo šele tedaj dojamemo v njegovem polnem pomenu, če si predstavimo, da se je kontinent pred vojno izbruhom samo povprečno 90% preskrboval s hranilnimi snovmi. Med resnično in možno stopnjo samooskrbe obstojajo, vedno na podlagi nemškega standarda proizvodnje, še pomembne razlike. Institut nam za predočitev nudi sledeče številke:

	Resnična samooskrba (1932)	Možna samooskrba
Altreich	83%	83%
Velika Nemčija s Protektoratom in Gen.-Gouv	91%	109%
Severna Evropa	82%	167%
Jugovzhodna Evropa	107%	177%
Španija - Portugalska	98%	204%
Francija	83%	161%
Kontinent	91%	134%

Iz tega pregleda izhaja, da lahko posebno Francija in Španija kakor tudi Romunija še mobilizira pomembne rezerve, s čim pa naravno ni rečeno, da bi bila izraba storilnosti ostalih držav postranskega pomena. Tu gre za evropsko nalogo, za načelno odvrnitev od ekstensitete k izgradnji prehrane z lastno močjo. En sam pogled na hektarske donose nam pokaže, kaj je mišljeno: v jugovzhodnih deželah se na isti površini žanje približno polovica, v Franciji pa

bližno dve tretjini tega, kar proizvaja nemški kmet. Če stopnjevanje povprečnih hektarskih donosov za 10 odstotkov bi moglo zadostovati za kritje dosedanjega potrebne evropskega uvoza žita. Kakor se je dozdeval uvoz dosedaj številčno visok, tako majhen je v primerjavi s skupno kontinentalno potrošnjo. Skupni import žita, strošnic in klaje je znašal približno 7 odstotkov resnične potrošnje. Anglija sama je morala 20 odstotkov več uvoziti za svojo potrebo, kakor pa 343 milijonov ljudi na kontinentu! Za ves kontinent znaša srednji donos 12,6 stotov žita na hektar. Ako nadalje preudarimo, da kontinentalna žitorodna površina prekorači 70 milijonov hektarjev in

bi se dala gotovo še razširiti, potem bi že zvišanje donosa za 1,5 do 2 stota žita popolnoma zadostovalo, da poravna evropsko potrebo po uvozu.

Že te številke povejo, da pri kontinentalni samooskrbi ne gre za kakšno utopijo, temveč čisto realen problem, ki se ga je treba samo s potrebno energijo oprijeti. To naj nikakor ne pomeni, da se hoče Evropa ogrniti v zunanji trgovini sovražno avtarkijo. Porast življenjskega standarda, ki ga je pričakovati po zaključku vojne, bo stavljal nove zahteve na prehrano in prekomornim državam nudil obilo možnosti, da prodajo svoje preseške na povojnem kontinentu blagostanja.

Finansiranje vojne je zavarovano

O vojnem financiranju in denarnem gospodarstvu

Kakor je izvajal Ministerialdirigent dr. Joachim Riehle od državnega gospodarskega ministrstva na sestanku gospodarskih voditeljev in zastopnikov denarnih ter kreditnih zavodov Kärntna, ki mu je prisostvoval nadom. Gauleiter Pg. Thimel, je bilo nemško gospodarstvo pripravljeno tudi za financiranje vojne. Ravno tako je bila do izbruha vojne dovršena usmeritev celokupnega kreditnega aparata v ozemljih, ki so bila tik pred vojno priključena Reichu. Nemški narod je bil ob pričetku vojne tako discipliniran, da mu v nobenem oziru ni bilo treba prisilnih naredb na polju finančnega gospodarstva. Donos davkov med vojno ni padel, ampak je vsled ojačenja proizvodnje narasel. Donosi davkov in prispevki k stroškom zasedbe dajo prilično polovico vojnih stroškov. Kar je še potrebno, se da brez težav dobiti na denarnem in glavninčnem trgu. Na glavninčnem trgu dobljeni denar se obrestuje po 3½%, denar iz denarnega po 2½ do 3%, tako da je država obremenjena z obrestmi okroglo do 3%. V nasprotju z zadnjo svetovno vojno ni treba nobenega vojnega posojila, kajti denar sam išče naložbe in zasebno občinstvo kupuje še v večji meri 3½% državne vrednote. Nemški narod že od nekdaj nagiba k štednji. Zaupanje v vojni se izraža v povečanju vezanih hranilnih vlog, ki donajajo višje obresti. Na prisilno štednjo merodajni krogi sploh niso nikdar mislili. Zelezno štedenje, ki se bo predvidoma še razširilo, donaja varčevalcu davčne olajšave, ki so jih bili po dosedanjem pravu deležni že oni, ki so štedili za stavbe in oni, ki so se dali zavarovati. Popolnoma nesumljiva in v razmerju proti vojnim stroškom ter vrednosti letne proizvodnje minimalna je pomnožitev prometa bankovcev. Ta se poda vsled prirastka pokrajn, v katerih je marka v obtoku, in povečanega blagajniškega stanja, ki ga je povzročila vojna. Stroški, ki jih ima nemški narod za vojno skupaj spraviti, so znatni, toda njih višina dokazuje, da je nemški vojak pripravljen za boj.

Mate gospodarske novice

Hrvatska centrala za usnje je določila za nakup ovčjih in kozjih kož sedem nakupovalnih pokrajin, v katerih je blago oddati komisijonarju. Transport kož brez dovoljenja centrale ni več dovoljen.

Z večkratnim povečanjem Madžarske je narastla potreba po papirju, toda tudi surovinska podlaga za izdelovanje papirja. V severni Sedmograški se nahajajo tri tovarne papirja in položaj šestih, v okrnjeni Ma-

džarski delujočih se je tako izboljšal, da svoje kapacitete lahko polno izrabijo. V krogih papirne industrije računajo s tem, da bo mogoče z zgraditvijo železniških prog v Sedmograški ustanoviti tamkaj novo celulozno tovarno, ki bo v stanu dobavljati cenejšo celulozo. K zasiguranju rentabilite madžarskih papirnic je mnogo prispeval nemško-madžarski dogovor o ceni in nakupovalni zaščiti za fino kartonažo, pisalni in rotacijski papir.

Gospodarsko zunanje mesto (izvozni oddelek) načelnika civilne uprave se preseli iz Vellesa v poslopje Landrata v Radmannsdorfu. Tudi uradni dnevi glavnega poslovnodje industrijske in trgovske komore v Klagenfurtu se bodo odslej vršili v istem posloplju in ne več v Vellesu.

Turškemu kmetijskemu ministrstvu so iz vseh delov dežele na razpolago poročila, po katerih so izgledi za žetev v tem letu kljub izredno hudi zimi nad vse ugodni. Izvedba takozvane poljedelske mobilizacije je povsod v polnem teku.

Po Nemčiji, Belgiji in Franciji se je tudi

iz Madžarske pričel izredno živahen izvoz suhega sočivja, posebno korenja, čebule, karfijole, zelja in zelenjave za juho.

Nemška strojna industrija je tudi med vojno bila v položaju, da vzdrži izvoz svoje proizvodnje, ki se vsekakor lahko primerja z ono pred vojno. Anglija in Zedinjene države pa ne morejo izkazati nič podobnega.

Argentinsko kmetijsko ministrstvo sporoča, da je skršena ploskev za nasad koruze na 5 milijonov ha. Lani je znašala 7 milijonov ha. Vlada se nadeja, da bo na tak način omejila nadprodukcijo koruze na znosno mero.

Prejšnji zunanji minister Arita je bil postavljen za predsednika japonske družbe za pospeševanje zunanje trgovine.

Zbiranje starega materiala v šolah je samo v 1940. letu dosegla še 283.500.000 kg starih reči in odpadkov.

Uvoz v Švico je v februarju 1942. padel na najnižje stanje, kar ga je bilo v desetih letih. Znašal je le okroglo 205.000 ton in bil tako za eno tretino nižji od prejšnjega meseca in za več nego 47% manjši od onega v februarju 1941. Glede izvoza sporočajo, da je količina za dobrih 48% zaostala za mesecem primerjave v prejšnjem letu, prekosila pa januarjski izvoz v letu 1942. nekako za 5%.

Po nekem poročilu iz Sofije je do prihodnje žetve zasigurana oskrba bolgarskega prebivalstva s kruhom.

Da odpravijo obstoječo nervoznost v avstralskih borznih krogih, ki se je še stopnjevala po padcu Jave in izkrcanju Japoncev na Novi Gvineji, so v omejenem obsegu zopet otvorili sidnejsko borzo. Za vzdrževanje vsaj nekoliko urejene trgovine so določili najvišje in najnižje tečaje tako za akcije kakor za obligacije z največjo dopustno razliko 20%.

V prvih dveh mesecih tega leta so iz Nemčije dobavili sledeče naročene kmetijske stroje: 540 traktorjev, 1360 traktorskih plugov, 4000 plugov, 37 mlatilnic in 900 sliamorenzic.

V teku pritegnitve inozemskih delovnih moči so sedaj dospeli v Reich tudi prvi transporti mladih deklet in žen iz Letonske.

V Alžiru zboruje tačas razširjena gospodarska konferenca in svrho, da izenači gospodarstvo severne Afrike z matično deželo.

Führer je v svojem glavnem stanu sprejel bolgarskega kralja Borisa in se z njim dolgo in prisrčno razgovorjal. Razgovori so se vršili v duhu soborstva in prijateljstva, ki obstoja med Nemčijo in Bolgarijo že od svetovne vojne. — Führer se poda s svojim gostom v svojem glavnem stanu k razgovoru. (Presse-Hoffmann, M.)

Naraščaj v »Schulpfortun« preizkušajo in utrjujejo v pogumu. Po dolgih lestvah morajo fantje prečkati nek potok.

(Schirmer)

Führer je vrhovnemu poveljniku nemškega afriškega zbora kot šestemu častniku nemške oborožene sile osebno izročil hrastov list z meči k viteškemu križcu železnega križa.

(Presse-Hoffmann, M.)

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično Deutsch methodisch und praktisch

60. STUNDE

a) mit (womit? damit)

1. Er begann und beendete seine Rede mit den Worten: Wir werden siegen! Womit hat er seine Rede begonnen? Damit.
2. Er gibt sich mit allem Möglichen ab und hat nie Zeit zu einer ordentlichen Arbeit.
3. Womit ist die Natur im Winter bedeckt? Mit Schnee.
4. Dieser Wagen ist mit Kohlen beladen.
5. Die deutschen Abteilungen haben sich mit den rumänischen Truppen an einer vorher bestimmten Stelle vereinigt.
6. Sie dürfen diese Rede natürlich nicht mit einer Rede von Dr. Goebbels vergleichen.
7. Unsere Soldaten sind mit allem, was sie brauchen, versehen.
8. Ich kann Ihnen keine Auskunft geben, prechen Sie bitte mit dem Verlagsleiter.

b) nach

1. Mit dem nächsten Zug muß ich nach Berlin abreisen.
2. Wann gehen Sie nach Hause? Um 2 Uhr.
3. Er strebt nach höheren Zielen.
4. Hat jemand nach mir gefragt? Nein, bis jetzt hat niemand nach Ihnen gefragt.
5. Sie sehnte sich nach frischer Luft, Sonne und Schnee.
6. Wenn Sie sich nicht auskennen, richten Sie sich bitte nur nach mir.
7. Im Kriege kann man sich nicht immer nach der Mode kleiden, was auch gänzlich unwichtig ist.
8. Der Kerl riecht schon wieder nach Schnaps. Wonach riecht er?

c) über

1. Er urteilt über alles und versteht nichts.
2. Worüber beklagen Sie sich? Heute in der Nacht wurde bei mir eingebrochen und es wurde mir ein wertvoller Schmuck gestohlen. Darüber beklage ich mich.
3. Sie errötet über jeden Witz, der nicht ganz zimmerrein ist.
4. Es zeugt von Mangel an Bildung, über die körperlichen Gebrechen der Mitmenschen zu lachen.
5. Spotten Sie über mich soviel Sie wollen, ich lasse mich in meinem Urteil nicht beeinflussen.
6. Hier sind die Bücher; kann ich über sie verfügen? Bitte verfügen Sie darüber.
7. Worüber denken Sie nach? Über die Unsterblichkeit des Malkäfers.
8. Worüber haben Sie sich unterhalten? Wir haben uns über die Wichtigkeit der deutschen Sprache in Europa unterhalten.
9. Worüber streiten Sie? Über den Wert des Fragebogens.
10. Ärgern Sie sich doch nicht über jede Kleinigkeit, das schadet Ihrer Gesundheit.

11. Der Wirkungsbereich des Gauleiters erstreckt sich über den ganzen Gau.

Verwendung der Vorwörter:

an

1. Er steht am Fenster und sieht den Kindern zu, die im Garten spielen.
2. An wen ist dieser Brief? An Sie natürlich.
3. Es ist an mir das Unrecht wieder gutzumachen.
4. Er nahm mich an der Hand und sagte: Sei wieder gut.

auf

1. Die Teppiche liegen auf dem (am) Boden. (Wo?)
2. Sie können heute auf meine Kosten ins Theater gehen.
3. Auf dem Wege zu Ihnen begegnete ich Ihrer Schwiegermutter.
4. Auf der Jagd schoß er einen Treiber an.
5. Auf alle Fälle warne ich Sie ein letztes Mal.
6. Ich kann Ihnen das Geld nur auf kurze Zeit leihen.
7. Er spielte immer wieder Karten; auf diese Weise verlor er sein ganzes Vermögen.

8. Wie sagt man auf slowenisch »bitte«?

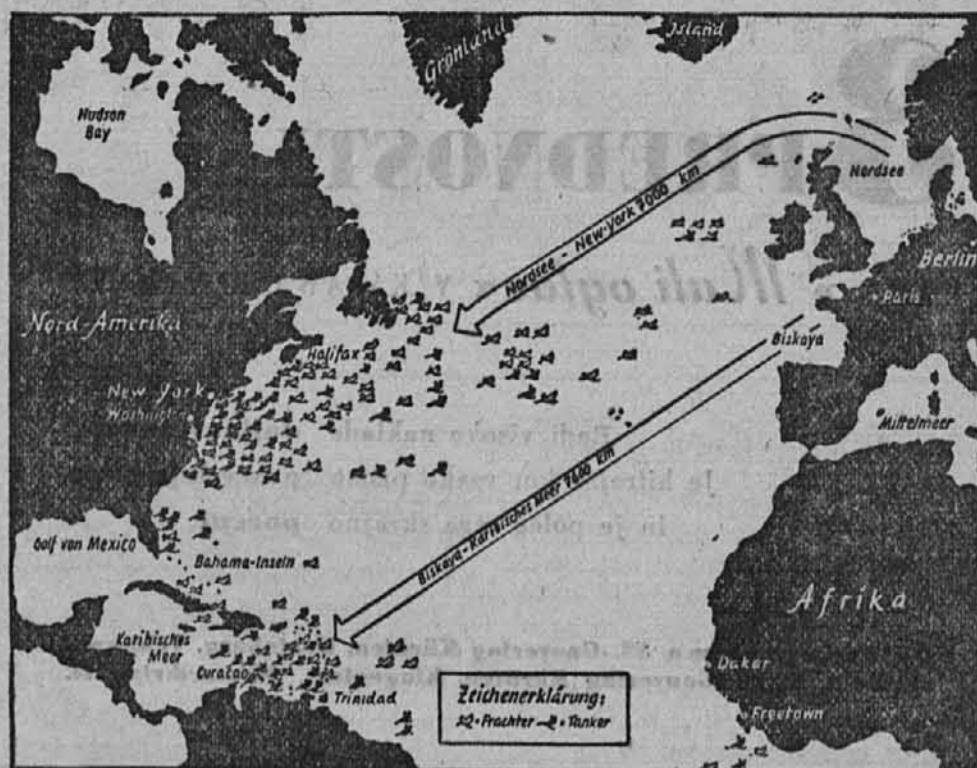
aus

1. Die Soldaten tranken den Kaffee aus der Feldflasche.
2. Er getraute sich aus Angst nicht auf die Straße.
3. Aus Versehen habe ich seinen Bleistift eingesteckt.
4. Diese großen Hüte sind schon lange aus der Mode gekommen. Ich verkaufe Ihnen das nur aus Freundschaft.

Wörter.

- auskennen (sich) — razumeti se, več bti
Abteilung (w) (Militär) — oddelek
bestimmen — določiti, odmeriti
Bildung (w) — omika
erröten — zardeti
erstrecken (sich über) — raztezati se čez
Feldflasche (w) — čutara
Gebrechen (s) — napaka, hiba
getrauen (sich) — upati se, drzniti se
Malkäfer (m) — rjavi hrošč
Mangel (m) — pomanjkanje, nedotatak, napaka
Mitmenschen (m) — bližnjik
richten (sich nach jemandem) — ravnati se po kom, posnemati koga
riechen nach — dišati po čem
sich sehnen nach — hrepeneti po; kopneti po
Stelle (w) — mesto, kraj
streben nach — poganjati se za kaj, težiti za ...
streiten über (ich stritt, ich habe gestritten) — prepirati se o
Unsterblichkeit (w) — nesmrtnost
vereinigen (sich) — združiti se
vergleichen mit (ich verlich, ich habe verglichen) — primerjati s
Verlagsleiter (m) — založni vodja
Vermögen (s) — premoženje, zmožnost

Ta načrt nam ponazoruje delovanje nemških podmornic,

odkar so se prvič pojavile ob severnoameriškem obrežju. Kakor je objavilo posebno poročilo vrhovnega poveljstva oborožene sile dne 14. marca 1942, so naše podmornice tekom 58 dni potopile ob severnoameriški, kanadski in srednjeameriški obali, v Karibskem morju in ob srednjeafrikanskem obrežju kakor tudi v srednjem Atlantiku 151 sovražnih trgovskih ladij, med njimi 58 tankerjev, s skupno 1.029 milijonov brt. (Atlantic, Kartendienst Zander, M.)

Iz vseh krajev sveta

Nenavadno skrivališče igralcev na slepo srečo so odkrili v Gödingu (v protektoratu). V mrtvašnici je vzbujala pozornost plapolajoča luč. Ko so pogledali, kaj je na stvari, so našli tam zbrano večje število igralcev na slepo srečo.

V Traunsteinu izginil — v Sofiji najden. O nekem zanimivem pripetljaju poroča »Reichenhaller Tagblatt«. Osem in pol letni deček Spiegelsberger si je vtepel v glavo, da obišče svojega očeta na Vzhodu. Vsedel se je v smeri proti Salzburgu vozeči tovorni vlak in prispel v glavno mesto Bolgarske. Tam so ga prijeli in ga bodo transportirali sedaj nazaj k njegovi materi v Traunstein.

Amok-tek neke krave. Na glavni prometni cesti Heiligenstadt-Geisleden so se odigrale razburljive scene okrog neke podivjane krave. Žival, ki so jo hoteli voditi k biku, se je iztrgala kmetu in njegovemu pomagачu ter zdvijala z dvorišča. Zaradi nastajajoče teme so morali zasledovanje opustiti. Drugo jutro je bilo iskanje uspešno, toda podivjana žival se ni dala ujeti. Divji lov se je s polj prestavil na glavno cesto. Dve ženi sta pobegnili pred podivjanim »bikom« v občestni jarek, neki kole-

Wirkungsbereich (m) — področje
Ziel (s) — cilj, smoter
zimmerrein — snažen

Redewendungen

sich mit etwas abgeben — baviti se s čim
sich nach der Mode kleiden — obleči se po modi
sich in etwas beeinflussen lassen — si kaj dopovedati dati
auf meine Kosten — na moje stroške
aus der Mode kommen — iz mode priti

sar za drevo, njegovo kolo je besna žival popolnoma uničila. Prihodnja žrtev, neki osebni avtomobil, je ušel intenzivnemu napadu, ko se je pojavil na pozorišču neki voz s konjsko vprego. Eden izmed obeh konj je obležal mrtev na bojišču. Medtem so alarmirali orožništvo, toda še predno je nastopilo, se je drama spremenila v tragedijo. V najhujšem besu se je govedo zapodilo v lokomotivo nekega vlaka. Varujoči roki policije se ni več bilo potrebno udeleževati.

Scharfschießen bei St. Veit an der Sawe

Nachstehende Bekanntmachung wird hiemit verlautbart: Scharfschießen bei St. Veit an der Sawe. Am Freitag, den 3. April 1942, findet in der Zeit von 8 bis 17 Uhr ein Scharfschießen der Wehrmacht in dem nachstehend bezeichneten Raume westlich von St. Veit an der Sawe statt. Das Betreten des Sperrgebietes ist lebensgefährlich und daher verboten. Den Weisungen der Sicherungsposten ist unbedingt Folge zu leisten. Sperrgebiet: Dvor — südlich über Höhe 434 zu Höhe 359, von dort ostwärts in gerader Linie Vt. vrata Höhe 514 — nördlich in gerader Linie bis Gunzle, Nordgrenze Verbindungsweg Gunzle bis Dvor einschließend.

Der Landrat in Krainburg.

Ostro streljanje pri St. Veit an der Sawe

Javni razglas o ostrem streljanju v St. Veit an der Sawe: V petek, dne 3. aprila 1942, se bo v času od 8. do 17. ure vršilo ostro streljanje oborožene sile v spodaj označenem prostoru zapadno od St. Veit an der Sawe. Stopiti na zaprtu ozemlje je smrtno nevarno in zato prepovedano. Vsakdo se mora brezpogojno pokoravati navodilom varnostnih straž. Zaprtu je ozemlje: Dvor — južno preko vrha 434 do vrha 359, od tam vzhodno po ravni črti Vt. vrata vrh 514 — severno v premii črti do Gunzle do vključno severno mejo zvezno pot Gunzle do Dvora.

Der Landrat in Krainburg.

Vesele velikonočne praznike
vsem našim cenj. odjemalcem
želi

FELIX **Widmar**
MANUFAKTURHANDLUNG
KRAINBURG

Keainische Oel- und Feinölfabrik G. m. b. H.

erzeugt:
Leinöl,
Leinölfirnis,
Rizinusöl,
Leinkuchenmehl

**ZABDET
ZABDET & Co.**
Freithof bei Krainburg

Textilgroßhandel

Plach & Mikudim

(vorm. Max Greiner & Co.)

Klagenfurt

Fröhlichgasse 1

Empfiehlt sich der Oberkrainer Kaufmannschaft
Se priporoča trgovcem v Oberkrainu in Juž. Koroški

3 PREDNOSTI

IMA »Mali oglas« v „KARAWANKEN-BOTE“

Radi visoke naklade **dalnosežnost**
Je hitrejša kot vsako pismo **posreduje hitro**
In je poleg tega skrajno **poceni**

Oglase sprejema NS.-Gauverlag Kärnten, Krainburg, Veldeserstraße 6. in NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt, Bismardring 13.

LACKFABRIK

Ludwig Marx

AKTIENGESELLSCHAFT

DOMSCHALE

Großhandel in Textil, Bekleidung, Kurzwaren und Galanterie
M. u. R. SCHAUTZER

Klagenfurt
Adolf-Hitler-Platz

Sorgfältige Ausarbeitung Ihrer Amateurarbeiten!

Fotobaus

- ENTWICKELN
- KOPIEREN
- VERGRÖßERN

Schmaus

INHABER: S. GOTTWALD · KLAGENFURT

Platz der Saarpfalz 1 / Ruf 1242

Clitajte
Karawanken
Bote

Hartnäckige Hustenqualen und Bronchitis

Chronische Verschleimung, hartnäckiger Husten, Bronchitis und Atembeschwerden werden seit Jahren mit Dr. Boetger-Tabletten, auch in alten Fällen, erfolgreich bekämpft. Dies bestätigen die vielen oft geradezu begeisterten Dankschreiben von Verbrauchern. Dr. Boetger-Tabletten sind ein unschädliches kräuterhaltiges Spezialmittel. Enthält 7 wertvolle Wirkstoffe. Stark schleimlösend und auswurfördernd. Reinigt, beruhigt und kräftigt das angegriffene Bronchienewebe. In Apotheken 1.81 und 2.24. Interessante Broschüre kostenlos durch MEDOPHARM, München 62/5

Maschinenstrickerei

Der Kom. Treuhänder
der Fa. F. NOVAK

Radmannsdorf

Kaffeemittel ESSIG · SENF

FABRIK C. WENGER KLAGENFURT

„Bac“

Franz Kregar
Möbel-Tischlerei

Wischmarje
St. Veit a. d. Save

Keramische
Industrie

KOSMATSCH
FRANZ
SPEZIALOFEN
ERZEUGUNG

MANNBURG

Starke Nerven Schaffenskraft Lebensfreude

Wenn Ihre Nerven rasch auslassen, die allgemeine Leistungskraft zurückgeht, Sie unter Nervosität, leichter Erregbarkeit, Überempfindlichkeit, Arbeitsmüdigkeit, leichter Anfälligkeit gegenüber Erkrankungen usw. leiden — dann sollten auch Sie die vitaminhaltige Zell- und Nervennahrung nehmen. Enthält neben Lecithin und anderen bewährten Nervenaufbaustoffen das nervenstärkende Vitamin B₁ und das leistungssteigernde Vitamin C, beide in reiner Form. — 60 Tabletten M. 2,35 in Apotheken. Farbige illustrierte Broschüre „Freude am Leben“ kostenlos durch MEDOPHARM, München 62/W.

Vigopan

nehmen. Enthält neben Lecithin und anderen bewährten Nervenaufbaustoffen das nervenstärkende Vitamin B₁ und das leistungssteigernde Vitamin C, beide in reiner Form. — 60 Tabletten M. 2,35 in Apotheken. Farbige illustrierte Broschüre „Freude am Leben“ kostenlos durch MEDOPHARM, München 62/W.

7. Deutsche Reichs-Lotterie

Reichste Gewinne

6 zu	500000
3 zu	300000
3 zu	200000
18 zu	100000

und hunderttausende Mittelgewinne können auch Sie gewinnen

PROKOPP
Staatliche Lotterie-Einnahme
Wien VI, Mariahilferstr. 29
Lospreis Reichsmark je Klasse
1/3 3.- 1/6 6.- 1/24 24.-
Ziehung 17. und 18. April

Mali oglasi

Službo dobi

Nakupovalce za smrekov, jelov in borov rezan les in za okrogli les za žaganje za ozemlje Oberkrain in Mießtal za stalno in s provizijo. Ponudbe samo od dobro uvedenih, resnih strokovnjakov naj se izvolijo nasloviti na: F. Brodnig u. Söhne Holzindustrie Klagenfurt Süd, Sonnwendgasse 3 1520-1

Prodam

Sredstva za skropjenje sadnega drevja, kakor tudi sredstva za zatiranje škodljivcev, lemeže vsake vrste prodaja Franc Napotnik, trgovina z železom in barvami, skladišče spna in cementa, Klagenfurt Krefelderstrasse 9, telefon 3009 1485-6

Čepto

za zatemitlev koles, avtomobilov in motociklov. Gummihäuser Wiedner Klagenfurt, Bahnhofstr. Nr. 33. 1505-6

Kupim

Zrebeta ali zrebeta 1 do 2 let starosti, kupim ali zamenjam za kravo. — Dopise na: Martin Kozjek Svile Nr. 6 P. Flödnig, Oberkrain. 1541-7

Listnati rezani les bukovi, hrastovi, jelšeni, javorovi, jelšev, orehovi, kupim. Ponudbe na Hans Traninger Klagenfurt, Völkermarkter Straße Bahnübersetzung. 1516-7

Mali fotografski aparat po možnosti LEICA takoj kupim. Ponudbe s ceno pod 2223 -7 na Karawanken Bote, Klagenfurt

Čoln (sandolin) brezhiben in dobro ohranjen kupim. Ponudbe pod 2227 na Karawanken Bote, Klagenfurt

Zenitve

kimetski lant 30 let star, dober kmetovalec, z nekaj gotovine in neomadeževane preteklosti, želi znanja z kmetiskim dekletom v svrhu ženitve na njen dom. Ponudbe pod: Josef Strajnar Aßling, Janschagasse 5. 1542-21

Izgubljeno

Zapestno damsko uro sem izgubila na cesti iz vasi Werd do postaje. Poštenega najditelja naprošam, da mi jo proti nagradi vrne na naslov: Feller Slavka Werd Nr. 6 (Otoče) P. Podnart. 1540-09

Razno

Kdo je lastnik lepega prstana? „Mali oglas“ nam pove, kdo ga je izgubil! „Mali oglasi“ nam nimašo vsakogar!

TANNINFABRIK

G. M. B. H. - ZWISCHENWASSERN

Herstellung folgender Gerbstoffe:

Pinotan N, Pinotan CC, Pinotan CC Sp, Fichtenrindenextrakt, Kermotan TF u. TC, Summach etz.

Laufender Einkauf jedes Quantums Fichtenrinde
Stalni nakup smrekovega lubja po dnevni ceni

Spielwaren Herbst

Klagenfurt, Fleischmarkt 16

Hišni koledar

smo ponovno izdali

Da zadostimo velikemu povpraševanju in živahni želji prebivalcev, smo se odločili,

da še enkrat izdamo „Hišni koledar“ Vse interesente, ki so koledar že prej pisмено ali ustmeno naročili, a ga še niso sprejeli, prosimo, da ga ponovno naročijo.

Oni, ki so koledar že prej plačali, a kljub temu ne dobili, naj nam to čimprej sporočijo. Isto velja za raznašalce časopisov in trafikante.

Prodajna cena je prav tako kakor do sedaj RM 0.50 po komadu. Raznašalci »Karawanken Bote« in preprodajalci nam plačajo samo RM 0.40 po komadu. Vsa naročila in plačila je poslati izključno na

NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Krainburg in Krainburg, Veldeserstraße Nr. 6

Vsemogočni je poklical k sebi našo preljubljeno mater, staro mater, sestro, taščo, gospo

Johanno Dovžan roj. Košir

v 59. letu njene starosti.

Pogreb drage pokojnice se je vršil 31. marca 1942. ob 18 uri iz hiše žalosti na farno pokopališče v Neumarktlu.

Neumarkt, Laibach, Hl. Kreuz, Feistritz, 30 marca 1942.

Zalujoči:

Johann, soprog;
Ivan, Maria por. Zupan, Stanislav in Ignaz, otroci
Johann Zupan, zet;
Mira roj. Ankele, Maria roj. Bergane, Mila roj. Primožič, sinahe;
Ivček, Stanček, Mirica, vnuka in vnukinja.